

til Udgifterne og overhovedet, at Enhver gjør sin Pligt i Henseende til de Midler, der ere satte til hans Raadighed, udretter aldrig Noget; den kommer til at klage, anke og votere, men den kommer ikke til at vinde det, som er det Væsentligste, nemlig en sparsommelig Bestyrelse. Vi have ikke vundet en saadan, og det er tvivlsomt, om vi vinde den, saalænge det nuværende Samfundssystem bestaaer; vi kunne ikke vinde den, saalænge vi ikke opnaae, at den Mand, der paa vore Vegne forvalter Finantserne, har en Fornemmelse af, at Alt, hvad der angaaer Indtægterne og deres Fordeling til Udgifterne, giver ham en Tilhynsret med den hele Forvaltning. Det er ogsaa en Grund, hvorfor jeg ønsker, at Alt, hvad der er Indtægt, henses derunder, og her skal jeg i dette Dieblif, hvor det forekommer mig passende, berøre et Punkt, som er blevet nævnt af den ærede Rigsdagsmand for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther). Det ærede Medlem har gjort opmærksom paa, at det at see de saakaldte særlige Fonds opførte med en vis Eiendomsret paa vor Finantslov, staaer i en Modsetning til vort hele Bevillingsvæsen. Jeg skal ikke fordybe mig i, om det er muligt at faae dette anderledes ordnet eller ikke; det ligger efter min Betragtningssmaaade ikke for her, men det, jeg vil gjøre opmærksom paa, er, at selv om vi en Tid endnu, for at gaae Overeenskomstens Veie — jeg skal være villig til ikke at bruge tvungende Myndighed, hvor man kan haabe ved Overeenskomst at komme igjennem — ikke kunne komme til at indbrage dem som Fonds, saa kunne vi dog komme til at samle deres Forvaltning paa det Sted, hvor vi alligevel skulle holde kyndige Forvaltningsmænd. Det er en Feil, at vor Kultusminister for Diebliffet til en vis Grad er Kongerigets væsentligste Finantsminister. Den vansteligste Bestyrelse under Finantserne er, om man vil, Bestyrelsen af Alt, hvad der kan kaldes Domainefager og hvad dertil hører, og den ligger i et langt større Maal under den ærede Kultusminister end under vor Finantsminister; det har været og er endnu i dette Dieblif en Feil, det er i det Hele en Feil, saaledes som Forretningerne ere fordeelte imellem Ministrene, men derpaa skal jeg ikke indlade mig. Der er

imidlertid en Forandring, der efter min Mening bør finde Sted, og hvorpaa jeg skal henlede den ærede Ministers Opmærksomhed — en saadan Forandring kunne vi paa ingen Maade haabe at faae tilveiebragt her fra Rigsdagen, men vi maae haabe, den maa komme fra Regjeringens Side — nemlig, at Alt, hvad der af de særlige Fonds angaaer Forvaltningsfager, altsaa den hele Indtægtsrække af de særlige Fonds og den dertil hørende Forvaltning, indbrages under Finantsministeren, som beholder dem, indtil Spørgsmaalet om særlige eller ikke særlige Fonds er afgjort, paa en særlig Konto; de komme da ikke til at høre Staten mere til, end de nu gjøre, de forvaltes under Ministerens Bureau og ved Hjælp af de Medskaber, som han dertil har, og jeg skal strax oplyse den væsentligste Forskjel, som derved indtræder. Under hvem hører for Diebliffet det hele Opkrævningsvæsen? Det er det, jeg ikke veed, jeg skal ret strax komme til det. Er det Indenrigsministeren, som opkræver igjennem Amtsforvalterne, eller er det Finantsministeren? Amtsforvalterne staae hos os under Indenrigsministerens Kontrol, og Udbyttet af deres Forretninger staaer under Finantsministeren, men det skal jeg ikke videre tage frem i dette Dieblif, jeg behøver det siden og skal da ogsaa bruge det. Vi have overalt i hele Landet en heel Klasse af Mænd, bestemte til at opkræve Gjenstande, der ere akkurat eensartede med dem, som opkræves igjennem andre Medskaber for Kultusministeriets Regning. Er det nu en heldbringende og forstandig Bestyrelse at have det saaledes deelt? Vilde det ikke være rigtigere, at ogsaa denne Deel af Kultusministeriets Forvaltning blev lagt hen til og sammen med Finantsministeriets? Jeg har nu fremsat min Betragtningssmaaade med Hensyn til denne Sag og søgt at vise de vigtigste Grunde, som lede mig dertil. Jeg skal endnu blot anføre, at det ogsaa har viist sig ved det Forsøg, som den ærede Finantsminister har gjort, at Sagen i sig selv er ugjortlig, naar man vil være konsekvent. Jeg vil spørge den ærede Finantsminister: Med hvilken Ret staaer hele Opkrævningsapparatet af den egentlige Skat, af Rigningskatten osv. under Indenrigsministeriet alene som Udgift, hvorfor er der ikke